

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

100 10 PRAHA 10 - VRŠOVICE, Vršovická 65

V Praze dne 11. dubna 2014

Č. j.: 25064/ENV/14

STANOVISKO

Ministerstva životního prostředí

**podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí
a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů
na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů,**

**k návrhu koncepce
„Program rozvoje cestovního ruchu Jihomoravského kraje 2014-2020“
verze po veřejném projednání**

Předkladatel koncepce: Jihomoravský kraj
Žerotínovo nám. 3/5,
602 00 Brno

Zpracovatel posouzení: AMEC s.r.o.
Křenová 58
602 00 Brno

Mgr. Jana Šváblová Nezvalová, AMEC, s.r.o.
*(držitelka autorizace k posuzování vlivů na životní prostředí podle §19 zákona č.
100/2001 Sb. MŽP č. j. 32190/ENV/09)*

Externí spolupráce: Ing. Pavel Kolářek, PhD.
*(držitel autorizace k posuzování vlivů na životní prostředí podle § 45i zákona č.
114/1992 Sb. MŽP č. j. 2915/ENV/12, 128/630/12)*

Ing. Lucie Kiršová
*(držitelka autorizace k posuzování vlivů na životní prostředí podle §19 zákona č.
100/2001 Sb. MŽP, číslo autorizace 2/20163 pod č. j. rozhodnutí 15794 – OV –
32 -1-9. 4. 13 ze dne 2. 5. 2013)*

Stručný popis koncepce:

Program rozvoje cestovního ruchu Jihomoravského kraje pro období 2014 – 2020 (PRCR JMK) je střednědobým strategickým dokumentem Jihomoravského kraje sloužícím k podpoře rozvoje odvětví cestovního ruchu v kraji a současně je to nástroj řízení a koordinace cestovního ruchu v Jihomoravském kraji.

Předkládaná koncepce představuje pokračování stávajícího Programu rozvoje cestovního ruchu Jihomoravského kraje (PRCR JMK) pro období 2007 - 2013, který je součástí aktivní politiky Jihomoravského kraje. PRCR JMK je jedním z nástrojů řízení a koordinace rozvoje kraje. V návaznosti na vizi a strategické cíle přijaté ve Strategii rozvoje Jihomoravského kraje a ve vazbě na programové priority politické reprezentace kraje konkretizuje pro plánovací období cíle, priority a rozvojové aktivity v kraji v oblasti cestovního ruchu. PRCR JMK hodnotí naplňování stávajícího PRCR JMK 2007 - 2013 dle stanovených cílů a priorit, vymezuje opatření a rozvojové aktivity a stanovuje způsob a pravidla financování a implementace PRCR JMK v následujícím programovém období.

V úvodu je uvedena strategická vize a čtyři principy rozvoje cestovního ruchu Jihomoravského kraje. Z těchto cílů pak vycházejí navrhované priority, opatření a rozvojové aktivity cestovního ruchu v kraji. Každá z aktivit je pak podrobněji rozvedena, definuje cíl, kterého by jejím prostřednictvím mělo být dosaženo.

Pozornost je věnována možnostem financování navrhovaných aktivit ze státního rozpočtu, rozpočtu Jihomoravského kraje a souvisejících operačních programů umožňujících čerpání prostředků z evropských fondů. Možnost financování z těchto zdrojů je dále specifikována pro jednotlivé operační programy i jednotlivá opatření či aktivity. Za nejvýznamnější zdroje jsou považovány obecní rozpočty a prostředky podnikatelských subjektů.

Součástí PRCR JMK je ex-ante hodnocení souladu priorit ve vztahu ke Strategii regionálního rozvoje ČR na období 2014 - 2020, Koncepci státní politiky cestovního ruchu v ČR na období 2014 - 2020, Strategii rozvoje Jihomoravského kraje 2020, Programu rozvoje Jihomoravského kraje 2014 - 2017 a Integrovanému regionálnímu operačnímu programu.

Stručný popis posouzení:

Posouzení vlivů koncepce PRCR JMK na životní prostředí a veřejné zdraví (dále jen „vyhodnocení SEA“) bylo zpracováno v souladu se zákonem č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „zákon“) a vypracováno v rozsahu přílohy č. 9 tohoto zákona a požadavků na jeho rozsah a obsah uvedených v závěru zjišťovacího řízení vydaného podle § 10d zákona č.100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Pro samotné posouzení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví bylo využito multikriteriálního hodnocení pomocí metody referenčních cílů ochrany životního prostředí a veřejného zdraví.

Strategie byla rovněž podrobena posouzení vlivů dle §45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, v rámci něhož budou vyhodnoceny možné vlivy realizace koncepce na lokality soustavy Natura 2000, jejich předměty ochrany a jejich celistvost.

Za účelem zamezení identifikovaným potenciálním negativním vlivům a zpřehlednění koncepce byla na úrovni SEA PRCR JMK navržena řada reformulací navrhovaných cílů a opatření v rámci hodnoceného textu tak, aby byl zajištěn soulad koncepce s principy ochrany životního prostředí a veřejného zdraví.

Jedná se o následující úpravy:

- *Opatření 2.1: Zkvalitňování základní infrastruktury cestovního ruchu a budování modernizace doprovodné infrastruktury cestovního ruchu – upravit následující cíle vyznačeným způsobem: cíle v rámci opatření 2.1 rozšiřovat zařízení doprovodné*

infrastruktury v oblastech, kde je po nich významná poptávka doplnit text: „s respektováním environmentálních hodnot a limitů“ a budovat nová zařízení dle současných a budoucích trendů (zábavní parky, interaktivní muzea, zážitkové prostory, služby pro různé cílové skupiny) doplnit text: „s respektováním environmentálních hodnot a limitů“.

- *Opatření 4.2: Zlepšování dopravní dostupnosti kraje s ohledem na potřeby cestovního ruchu* doplnit text: „s respektováním environmentálních hodnot a limitů“.
- *Aktivita 2.1.3: Dovybavení středisek cestovního ruchu vybranou doprovodnou turistickou infrastrukturou* doplnit text: „s respektováním environmentálních hodnot a limitů území“.

Nedílnou součástí opatření pro zamezení významných negativních dopadů realizace PRCR JMK na životní prostředí je navržený soubor environmentálních kritérií pro systém výběru projektů, které budou na základě koncepce podpořeny, a návrh indikátorů pro hodnocení implementace předkládaného dokumentu. Pomocí indikátorů pro hodnocení implementace PRCR JMK bude možné monitorovat přínosy jeho realizace pro životní prostředí a vyvodit důsledky pro další návrhová období.

Průběh posuzování:

Oznámení koncepce, zpracované v rozsahu přílohy č. 7 zákona, bylo Ministerstvu životního prostředí předloženo dne 8. 11. 2013. Zjišťovací řízení bylo zahájeno dne 18. 11. 2013 zveřejněním oznámení koncepce na úřední desce Jihomoravského kraje. Zjišťovací řízení bylo ukončeno dne 19. 12. 2013 vydáním závěru zjišťovacího řízení.

Návrh koncepce včetně vyhodnocení vlivů na životní prostředí, zpracovaného v rozsahu přílohy č. 9 zákona č. 100/2001 Sb., byl Ministerstvu životního prostředí předložen dne 27. 1. 2014 a po kontrole náležitostí byl dne 3. 2. 2014 zveřejněn podle § 16 zákona. Veřejné projednání návrhu koncepce včetně vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí se konalo dne 10. 3. 2014 od 14:00 hodin v budově Krajského úřadu Jihomoravského kraje, Žerotínovo nám. 3/5, Brno. Zápis z veřejného projednání obdrželo Ministerstvo životního prostředí dne 11. 3. 2014.

Závěry posuzování:

Ministerstvo životního prostředí jako příslušný orgán podle § 21 písmena d) zákona, ve znění pozdějších předpisů, na základě návrhu koncepce včetně vyhodnocení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, vyjádření k němu podaných a veřejného projednání vydává:

SOUHLASNÉ STANOVISKO

k návrhu koncepce

„Program rozvoje cestovního ruchu Jihomoravského kraje pro období 2014 -2020“

verze po veřejném projednání

za dodržení níže uvedených podmínek, kterými budou zároveň zajištěny minimální možné dopady realizace Programu rozvoje cestovního ruchu 2014 – 2020 na životní prostředí a veřejné zdraví (část A):

1. Při realizaci koncepce, tj. při přípravě a realizaci jednotlivých projektů, jež budou naplňovat cíle koncepce, respektovat podmínky, stanovené vyhodnocením vlivů koncepce na životní prostředí, viz kapitola 6, 7 a 12 vyhodnocení.
2. Konkrétní projekty, aktivity a opatření budou uskutečňovány za respektování ochrany zvláště chráněných území (ZCHÚ) a lokalit zvláště chráněných druhů, včetně obecné ochrany přírody, v souladu se zákonem 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.
3. Při realizaci aktivit minimalizovat zásahy do zvláště chráněných území, prvků územního systému ekologické stability (ÚSES), minimalizovat fragmentaci krajiny.
4. Při realizaci infrastruktury cestovního ruchu je nutné respektovat významnější centra biodiverzity, místa s vyšším podílem přírodních biotopů a výskytem zvláště chráněných a ohrožených druhů a respektovat co nejvíce krajinný ráz. Pokud tyto vlivy nelze zcela eliminovat, je třeba vybrat variantu s nejmenším možným vlivem.
5. Při rozšíření a modernizaci infrastruktury cestovního ruchu a rovněž při realizaci organizačních opatření v cestovním ruchu, je třeba minimalizovat vlivy na životní prostředí volbou vhodné trasy a konkrétního technického řešení, resp. stanovením maximální únosnosti z hlediska návštěvnosti atraktivit cestovního ruchu. Zvláštní pozornost je třeba věnovat kromě zvláště chráněných území, přírodních biotopů a biotopů významných druhů, prvků ÚSES a významných krajinných prvků (VKP), také okolí shromaždišť vodních ptáků, hnízdišť dravců, přechodům přes vodní toky a lesní komplexy apod.
6. Při plánování investic zahrnujících výstavbu upřednostňovat řešení minimalizující nároky na zábery půdy a vytvářet podmínky pro šetrné využívání surovin, včetně recyklace a druhotného využívání (např. stavebních surovin). Případnou výstavbu objektů, zařízení cestovního ruchu a související infrastruktury včetně liniových staveb je vhodné situovat mimo ZCHÚ a lokality soustavy Natura 2000. Jednotlivé záměry výstavby těchto objektů je třeba podrobit procesu hodnocení dle §45i resp. §67 zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, eventuálně dalším legislativním procesům, pokud se prokáže tato potřeba.
7. Při výběru a realizaci jednotlivých projektů, které mohou mít vliv na území jednotlivých CHKO Jihomoravského kraje, postupovat dle platných právních předpisů vztahujících se k úpravě hospodářského a rekreačního využívání území CHKO.
8. Každý jednotlivý projekt musí před svým schválením projít systémem výběru projektů včetně environmentálních kritérií tak, jak byl navržen v rámci vyhodnocení SEA PRČR JMK. Zároveň musí být každý projekt s konkrétním územním průmětem podroben posouzení vlivů na životní prostředí na projektové úrovni (EIA) pokud svým charakterem tomuto posouzení podléhá.

9. Provést textové úpravy v návrhové části koncepce a to:
- Opatření 2.1: Zkvalitňování základní infrastruktury cestovního ruchu a budování a modernizace doprovodné infrastruktury cestovního ruchu, rozšiřovat zařízení doprovodné infrastruktury v oblastech, kde je po nich významná poptávka doplnit text: „s respektováním environmentálních hodnot a limitů“, budovat nová zařízení dle současných a budoucích trendů (zábavní parky, interaktivní muzea, zážitkové prostory, služby pro různé cílové skupiny) doplnit text: „s respektováním environmentálních hodnot a limitů“.
- Opatření 4.2: Zlepšování dopravní dostupnosti kraje s ohledem na potřeby cestovního ruchu doplnit text: „s respektováním environmentálních hodnot a limitů“.
- Aktivita 2.1.3: Dovybavení středisek cestovního ruchu vybranou doprovodnou turistickou infrastrukturou doplnit text: „s respektováním environmentálních hodnot a limitů území“.
10. V pravidelných intervalech vyhodnocovat vliv implementace koncepce (včetně vlivů na životní prostředí) se zveřejňováním souhrnné zprávy. V případě zjišťování významných negativních vlivů PRKR JMK na životní prostředí provádět průběžnou aktualizaci této hodnocené koncepce.
11. Sledovat vývoj kvality životního prostředí na území Jihomoravského kraje dle odpovídajících indikátorů. Návrh indikátorů je uveden v kapitole 9 vyhodnocení.
12. Při výběru projektů pro realizaci koncepce zohlednit problematiku ochrany životního prostředí a veřejného zdraví, a to zapracováním environmentálních kritérií podle kapitoly 11 vyhodnocení do celkového systému hodnocení a výběru projektů.
13. Pravidelně zveřejňovat výstupy monitoringu, tj. průběžné dopady implementace PRKR JMK na životní prostředí a veřejné zdraví a současně zajistit dostatečnou informovanost žadatelů o environmentální problematice a o možných vazbách předkládaných projektů na životní prostředí.
14. Při výběru projektů zohlednit problematiku ochrany životního prostředí a veřejného zdraví, a to zapracováním environmentálních kritérií podle kapitoly 11 vyhodnocení SEA do celkového systému hodnocení a výběru projektů.
15. Při realizaci aktivit minimalizovat zábor zemědělského půdního fondu (ZPF), především zábor půdy v 1. a 2. třídě ochrany ZPF.
16. Při realizaci aktivit minimalizovat zábor a zásah do pozemků určených k plnění funkcí lesa (PUPFL), především do lesů zvláštního určení a lesů ochranných.
17. Při realizaci aktivit zdůraznit a respektovat ochranu podzemních a povrchových vodních zdrojů. V odůvodněných případech zpracovat hydrogeologický průzkum, který stanoví možné ohrožení podzemních vod včetně návrhu opatření k minimalizaci vlivů.
18. Při realizaci staveb zasahujících do chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV) nebo ochranných pásem vodních zdrojů respektovat podmínky vyplývající z ochrany těchto zdrojů.

19. Zajistit soulad PRCR JMK s nadřazenými relevantními koncepčními dokumenty, zejména se jedná o Politiku územního rozvoje ČR, Zásady územního rozvoje a další koncepce jak celorepublikového tak krajského charakteru.
20. Projekty, které naplní charakteristiky a limity stanovené zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí, budou samostatně posouzeny v rámci procesu posuzování vlivů záměru na životní prostředí (EIA). Bez provedení tohoto posouzení nelze podpořit realizaci navrhovaného záměru a ani ho uskutečnit. Toto se týká také projektů, které nejsou v koncepci uvedeny, ale v budoucnu budou v rámci koncepce podporovány.

Realizace Programu rozvoje cestovního ruchu Jihomoravského kraje pro období 2014 - 2020 nebude mít významný negativní vliv na evropsky významné lokality (EVL) a ptačí oblasti (PO) za dodržení níže uvedených podmínek (část B):

21. Záměry, které budou navrhovány na základě koncepce, musí být před schválením jejich realizace pečlivě vyhodnoceny, resp. posouzeny v rámci procesu jejich přípravy z hlediska vlivů na konkrétní dotčené přírodní lokality tvořící soustavu Natura 2000 ve smyslu ustanovení § 45h a § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny.
22. Veškeré aktivity a opatření navrhované PRCR JMK budou realizovány s respektováním integrity a územní ochrany EVL a PO soustavy Natura 2000 a nesmí vést k poškození, zhoršení stavu předmětu ochrany těchto území.
23. Cíle a priority v kap. 4.3 v „Naturovém hodnocení“, u nichž byl identifikován potenciálně možný negativní vliv (?), např.: Cíle v rámci opatření 2.1. budovat nová zařízení dle současných a budoucích trendů (zábavní parky, interaktivní muzea, zážitkové prostory), zlepšovat liniové dopravní infrastruktury pro cestovní ruch, zlepšit podmínky v klidu pro dopravu v klidu (parkování) u vybraných turistických aktivit, dobudovat dopravní infrastrukturu v turistických lokalitách. Dále ty, u nichž nelze zcela vyloučit mírně negativní vliv (-1), příp. vliv osciluje mezi indiferentním až potenciálně mírně negativním vlivem (0 až -1), musí být v další fázi detailně posouzeny dle § 45i zákona č.114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, resp. pokud není vliv na soustavu Natura 2000 předem vyloučen stanoviskem orgánu ochrany přírody.

Ministerstvo životního prostředí upozorňuje na povinnost schvalujícího orgánu postupovat podle § 10g odst. 4 a odst. 5 zákona č.100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Ministerstvo životního prostředí předpokládá, že řídicí složky realizace této koncepce zajistí u každého navrženého opatření co nejširší publicitu a informování veřejnosti.

Ministerstvo životního prostředí dále upozorňuje předkladatele na povinnost zajistit sledování a rozbor vlivů schválené koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví a další povinnosti plynoucí z § 10h zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Ing. Jaroslava HONOVÁ, v.r.
ředitelka odboru
posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence
(otisk razítka se státním znakem č. 11)